

Kalász István

A tolvaj

A *Határ/idő* ciklusból – *Kéki Blankának*

Az öreg férfi kilépett a kapun, letette a táskát, fekete sporttáska volt, aztán megfordult, zárta a kaput, a fiú jött a központ felől, hajolt, felkapta a táskát, rohanni kezdett. Késő délután volt, őszi, nyirkos idő, a táskát könnyű volt, csak lesz benne, gondolta a fiú, pénz, telefon, igen, a fiú rohant, szorította a táskát, rohant a fal széle felé, átugrom a vizes árkon, az ilyen öregember lassú, gondolta, és akkor..., ütést érzett, fájdalmat a combján, mint egy kés éle, gondolta és elesett.

Az égen álltak a felhők, sehol madár, az öregember hajolt fölé, tudod, mondta, van amerikai csúzlím, eltaláltalak, aztán rúgott egyet a fiúba. Az oldalába. A rúgás nem volt erős, az öregember zihált, én voltam a legjobb lövő a telepen, mondta, madarat is le tudok! És nevetett. Aztán megint rúgott egyet, felhúzta a fiút, te kis tolvaj, mondta, levágjam a kezedet? Na, vedd fel a táskámat. A fiú felemelte a sáros táskát, az öreg szorította a karját, tolni kezdte. Vissza a kapuhoz. Aztán behúzta a kertbe. A fal mögé. És becsukta a kaput.

Álltak egymással szemben. Jobbra a ház, hátulól, sötét kerítés, az udvaron semmi, kutya sehol. A kapu zárva. Holnap hozzák a két kutyát, hunyorgott az öreg, nem kell bizakodni, te kis tolvaj, azok majd lesznek a bőrödön. Hány éves vagy? A fiú nem válaszolt. Nyolc? Kérdezte az öreg. A fiú bólintott, jövő héten. Akkor lesz a születésnapja. Az öregember hallgatott, elengedte a fiút, nem tudsz meglőgni. Gyorsabb vagyok.

A fiú várt, ez az öregember nagy volt, gyors, a fiú rokonai alacsonyok, puhák, lomhák, az öregapja mindig támolygott, ivott, félrészeg volt, ez az öregember meg..., vigyázzon, jön a bátyám, akkor baj lesz. Az öreg nézte a fiút, fázol, kérdezte, gyere, és fogta, felhúzta a verandára, kinyitotta az ajtót, a táskát letette az ajtó mellé, belökte a fiút a sötétbe. A melegbe. Igen, odabent meleg volt és kávészag.

Ülj le, intett, villanyt gyűjtött, a konyhában voltak, a fal mellett hokedli állt. Kihajtható lépcsővel, a fiú még soha nem látott ilyet, leült, várt. Az ajtó nyitva maradt, az öreg intett, a fiú megértette, bezárta, visszaült.

Már nem érem el a buszt, mindegy. Miért lopsz, kérdezte az öregember. Nem lopok, felelte a fiú. Okosabb lenne, ha nem a rokonokban bízna, hanem magadban, morogta az öreg. A fiú ekkor jött rá, hogy az öreg nem kiabál, csak beszél, és nem is üt, csak áll a lámpa alatt, onnan nézi őt. Aztán az öreg bement a szobába, a fiú magára maradt, az öreg matatott bent, kijött, pulóvert tartott a kezében, piros pulóvert. Tessék, tartotta a fiú

elé, próbáld fel. Hideg van kint. A pulóver nagy volt. Add vissza, mondta az öreg, visszament, matakott. A fiú közben nézte az ajtót. Most mehetne, a kapu zárva, de gyorsan átmászna... Mi a kedvenc színed? Kérdezte a szobából az öreg. Ilyet még senki sem kérdezett, gondolta a fiú, mit akar ezzel? És, kérdezte gyorsan, hangosan, dühösen, minek az magának?

Az öregember visszajött, két sweatshirtöt tartott maga előtt, egy kéket és egy sárgát, melyik tetszik? Kék vagy a sárga? A sárga pulóveren majom volt, a kövér csimpánz vigyorgott, fagyit evett, a fején kalap. A majom miatt kinevetnek, mondta a fiú, de a sárga jobb. Az tetszik. Az öregember hallgatott, megnézem, mondta végül, talán van másik sárga ízé, akkor..., megfordult, visszament a szobába. A fiú ült, nézte a konyhát. A polcot, az asztalt, a mosógépet, a dobozokat a sarokban. A hatalmas hűtőszekrényt. Az ablakot. Az ajtót. A hatalmas gépet a sarokban, kávéfőző lehetett. Már látott ilyesmit a presszóban. A faluban. Maga honnan jön, kérdezte végül.

Éhes vagy, állt előtte az öreg, akarsz enni? A fiú erre nem tudott mit mondani, ilyen hülyét csak az kérdez, aki nem éhes, az olyan dagadt meg nem akarja tudni, éhes-e valaki, ez az érzés tompán benne volt, le kellene rúgni ezt a vénembert a földről, az öreg állt, várt, bámult rá, persze, hogy éhes vagyok, felelte a fiú, mé, miye van? Az öreg nevetett. Mi van? Mim van, te kis tolvaj, van kenyér, vaj, tojás, szalonna, borsófőzelék tegnapról, van olívbogyó, prágai sonka, francia sajt, csirke. Camembert. Szereted, tolvaj, a sajtot?

Szalonnát?

Kérsz?

A fiú várt, engedjen el, mondta végül, nem csináltam semmit. Az öreg nevetett, a táskám magától akart veled menni? Hogy hívnak, okostojás? Az ajtóban ott a kulcs, meglöki az öreget, egy ugrás, talán kettő, az udvaron jobbra, a kapu néhány méter, azon is átugrik könnyen, aztán át az úttesten, csak nem jön autó, a busz, a szemközti házból az öregek kihaltak, az udvar üres, a kerítést belöki, onnan kijut a szántóföldre, aztán kanyarral a bokrok között a Gork kocsmá felé, onnan haza a tanyára.

Az öreg kenyeret tett az asztalra, sonkát, tejet, csokoládét, mosd meg a kezedet, az arcodat is, ott a törülköző, ülj le, egyél. A fiú megmosta az arcát, aztán evett, először csak lassan, óvatosan, az öreg ült a hokedlin, onnan figyelt, mire vágysz, kérdezte végül. Komolyan, halkan. A fiú nem értette, maga miket kérdez, morogta, és evett, már falt, itta a hideg tejet. Ellopod a táskát, van benne pénz, de mit kezdesz vele? A fiú várt, a táska ott állt az ajtó mellett. Tehát, járkált le-föl az öregember, lesz pénzed, de? Mit csinálsz a pénzzel?

Veszek... Veszek sapkát, cipőt, a húgomnak babát. Olyan szőkét, a kínai árulja, bent a faluban, a buszmegállónál. A papónak sört, anyunak... Az öreg figyelt, kerékpárt, autót? A fiú bölintott, autót, gyors, fekete legyen, Mercedes, mindenki A8-at akar, ő nem, ja, finom a kenyér, a vaj is, mondta végül, köszönöm.

Az öreg fésűt hozott, tessék, tartotta elé, jobban nézel ki, ha megfésülködsz. A fiú nem vette el, nem akarom, hogy maga is beteg legyen, az iskolában azt mondták, ne használjuk egymás fésűjét. Menni akarok, nem csináltam semmit, engedjen.

A férfi ekkor azt mondta, ő sem volt jó gyerek, és sokáig élt Kanadában. Kanada nagy ország, ott sok a fa, az erdő, kevés az ember, vannak tavak, ő hivatalban dolgozott, az országúttal foglalkozott, a felesége meghalt, cancer, na..., rák, két lánya van, az egyik Ausztráliában él, a másikkal nincs jó viszonyban, az tanárnő lett, ő visszajött ide, a hazájába, ebbe a faluba, itt olcsók a házak, vette ezt a házat, nem akarja a bajt. Jól, békében akarok élni, megértetted, hajolt közel a fiúhoz, senki sem bánthatja a másikat, megértetted?! Itt kiabált először.

Igen, suttogetta a fiú, értem.

Az öregember lassan elrakta az asztalról az ételt, aztán hozta a táskáját, kivette a pénztárcát, elővett egy bankjegyet, itt van, nyomta a fiú kezébe, visszamész a faluba, a kínainál megveszed a babát a húgomnak. De csak azt. Magadnak nem veszel semmit, nem érdeked. A boltba bemész, hozol nekem tejet, tartósat, a kék dobozost, két litert, a maradék pénzt visszahozod. Megértetted, hogy ez most egy lehetőség? A fiú fogta a pénzt, menj, mondta az öreg, na, elfáradtam, menj. Menj már!

A fiú kiment, állt a ház előtt, állt az utcán, a távolsági busz érkezett a városból, az emberek bámultak rá, ő fogta a pénzt, az égen megjelentek a madarak, feltámadt a szél, gondolta a fiú, akkor repülnek, a papó mondja ezt mindig.